

9.4.1. Değerlerin oluşumuna etki eden unsurları analiz eder.

Aşağıda boş bırakılan yerlere gelmesi gereken uygun kelimeleri yazınız.

- Doğruluk, hürriyet, hürmet, adalet, tevazu gibi değişmez ve nihaî olan değerlere **üst** veya **kök** değerler denir.
- Kişiye, topluma, cinsiyete, yaşa, sosyal konuma, zihniyete göre içerikleri ve yüklendikleri olgu, olay ve nesnelere farklı olabilen değerlere **değişebilir** değerler denir.
- Helal ve haram gibi ifadeler **dinî** değerlere; iyi ile kötü sözcükleri **ahlakî / etik** değerlere; vatan ve millet kavramları **millî** değerlere örnek olarak sunulabilir.
- İhlal edilmesi yasaklanan ahlakî ilkeler noktasında din ile ilişkilendirilen ahlakî değerlerin **yaptırım / müeyyide** gücü daha kuvvetlidir.
- İnsana ve topluma zarar veren sosyal alışkanlıklar ve uygulamalar **İslam** dininde yasaklanmıştır.

Aşağıdaki ifadelerin doğru ya da yanlış olduğunu belirtmek için yay ayrıçalarını X ile işaretleyerek belirtiniz.

D Y

(X)	()	Ahlakî ilkelerin ve manevî değerlerin nasıl özümzeneceğini peygamberler kendi yaşantılarında göstermiştir.
(X)	()	Kur'an ve Sünnet'e uygun gelenekler aynen devam ettirilir ancak kısmen uygun olanlar düzeltilerek yaşanmaya devam eder.
()	(X)	İnsanın benimsediği değerlerin yegâne kaynağı Allah'ın vahyidir ve beşerî kaynaklı değerlerin herhangi bir meşruiyeti yoktur.
()	(X)	Hürriyet, istiklal, hâkimiyet vb. ahlakî değerler sınıfına ait olup değerler tasnifinde millî ve iktisadî değerler aynı kategoride bulunur.
()	(X)	İnsanî değerlerin oluşumunda tarihî süreç tek başına etkilidir lakin ahlakî ilkelerin sistemleşmesinde çok boyutluluğun tesiri vardır.

A kolonunda yer alan parantezlerin içine B kolonu içerisinde yer alan kavramlara ait harfleri yazınız.

A KOLONU	B KOLONU
(C) Benimsenen ve uygulanan her türlü düşünüş, kural ve kıymet	A. Din
(A) Allah'ın elçiler vasıtasıyla insanlara gönderdiği ilahî kurallar bütünü	B. Örf
(D) Kötü hallerden uzaklaşmak, iyi huylar edinmek, iyi nitelikler, huy, mizaç, karakter	C. Değer
(B) Bir toplumda eskiden beri uygulanan kural, töre ve davranış biçimi	D. Ahlak
(E) Toplumda yasalarla belirlenmemiş ve kuşaktan kuşağa aktarılan toplumsal alışkanlık	E. Adet